

SMİTH SÖZLERİ VE SSS

SIKÇA SORULAN SORULAR

- Adam Smith kimdir?
- Adam Smith neyle ünlüdür?
- Milletlerin Zenginliği ilk ne zaman yayımlandı?
- Ahlaki Duygular Teorisi ilk ne zaman yayınlandı?
- Adam Smith'in annesinin adı neydi?
- Adam Smith nerede doğdu?
- Adam Smith nereye gömüldü?
- Smith'in mirası nedir?
- Smith Oxford Üniversitesi'ne gitmek için hangi bursu aldı?
- Adam Smith kime ders veriyordu?

Smith'in sözleri nereden alınmıştır?

SMİTH SÖZLERİ

'İnsan ne kadar bencil kabul edilirse edilsin, onun doğasında başkalarının kaderiyle ilgilenen ve onların mutluluğunu kendisi için gerekli kılan, ama bundan sadece onu görme zevkini elde eden bazı ilkeler olduğu açıktır.' Ahlaki

Duygular Kuramı, I:I:I, s.9.

'ULUSLARIN ZENGİNLİĞİNİN DOĞASI VE NEDENLERİ ÜZERİNE BİR SORUŞTURMA' KİTABINDAN ALINTILAR

Aksi belirtilmediği takdirde Smith'e yapılan tüm atıflar onun eserlerinin 1976 Clarendon Press baskısından alınmıştır.

TOPLUM

'Üyelerinin büyük çoğunluğu yoksul ve sefil olan hiçbir toplum kesinlikle gelişip mutlu olamaz.'

Milletlerin Zenginliği, I:VIII, s.96.

İŞBÖLÜMÜ

'Emeğin üretken güçlerindeki en büyük gelişme ve onun herhangi bir yerde yönetildiği veya uygulandığı beceri, ustalık ve yargılama yeteneğinin büyük kısmı, işbölümünün etkileri gibi görünmektedir.'

Milletlerin Zenginliği, I:I, s.13.

DEĞİŞME

'Biz yemeğimizi kasabın, biracının veya fırıncının iyilikseverliğinden değil, onların kendi çıkarlarına olan saygılarından bekleriz. Kendimizi onların insanlığına değil, öz sevgilerine hitap ederiz ve onlara kendi ihtiyaçlarımızdan değil, avantajlarından bahsederiz.'

Milletlerin Zenginliği, I:II, s.26,27.

DEĞER ENDEKSİ

'Ücretler, kâr ve kira, tüm gelirlerin ve tüm değiştirilebilir değerlerin üç orijinal kaynağıdır. Diğer tüm gelirler nihayetinde bunlardan birinden veya diğerinden elde edilir.'

Milletlerin Zenginliği, I:VI, s.69.

'OTOMATİK' PAZAR

'Herhangi bir malın fiyatı, toprağın kirasını, emeğin ücretini ve onu yetiştirmek, hazırlamak ve pazara getirmek için kullanılan hayvanların kârını doğal oranlarına göre ödemeye yetecek miktardan ne fazla ne de az olduğunda, mal o zaman doğal fiyatı denebilecek fiyattan satılır.'

Milletlerin Zenginliği, I:VII, s.72.

PARA VE DEĞER

'Ancak bir toplumda dolaşan metal parçalarının miktarı, asla tüm üyelerinin gelirine eşit olamaz. Bugün bir adamın haftalık emekli maaşını ödeyen aynı gine, yarın bir başkasının, ertesi gün de üçüncü bir kişinin maaşını ödeyebileceği gibi, herhangi bir ülkede yıllık olarak dolaşan metal parçalarının miktarı, her zaman bunlarla birlikte yıllık olarak

ödenen tüm para emekli maaşlarından çok daha az değerde olmalıdır..... Bu gelir, bu nedenle, miktarı değerinden çok daha düşük olan metal parçalarından oluşamaz, ancak satın alma gücünden, elden ele dolaşırken bunlarla birlikte satın alınabilen mallardan oluşur.'

Milletlerin Zenginliği, II:II, s.291.

SERMAYE VE BÜYÜME

'Güvenliğin makul düzeyde olduğu bütün ülkelerde, anlayışlı her insan, hem şimdiki zevkini hem de gelecekteki kazancını elde etmek için elindeki her türlü sermayeyi kullanmaya çalışacaktır.'

Milletlerin Zenginliği, II:I, s.284-285.

ÜRETKEN EMEK

'Üreticinin ücreti efendisi tarafından kendisine avans olarak ödenmiş olsa da, gerçekte ona hiçbir masrafı olmaz, bu ücretlerin değeri genellikle emeğinin verildiği nesnenin iyileştirilmiş değerinde bir kârla birlikte geri kazanılır. Ancak, hizmetçi bir hizmetçinin bakımı asla geri kazanılmaz. Bir adam çok sayıda üreticiyi çalıştırarak zenginleşir: Çok sayıda hizmetçiyi çalıştırarak fakirleşir.'

Milletlerin Zenginliği, II:III, s.330.

FAZLA KAR

'Bir adam, stokunun hangi kısmını sermaye olarak kullanırsa kullansın, her zaman kendisine bir kârla geri döneceğini bekler. Bu nedenle, onu yalnızca üretici elleri korumak için kullanır; ve kendisi için bir sermaye işlevi gördükten sonra, onlar için bir gelir oluşturur.'

Milletlerin Zenginliği, II:III, s.332.

TÜKEMMEL DEĞİL, TASARRUF EDİN

'Bu nedenle, bir ülkenin gerçek zenginliği ve gelirinin, ister açık aklın dikte ettiği gibi, toprak ve emeğin yıllık ürününün değerinden, ister kaba önyargıların varsaydığı gibi, ülke içinde dolaşan kıymetli metallerin miktarından oluştuğunu düşünelim; her iki görüşte de, her savurgan bir kamu düşmanı, her tutumlu adam da kamu yararına çalışan bir kişi olarak görünür.'

Milletlerin Zenginliği, II:III, s.340.

YATIRIM

'Stoklarını emeği sürdürmek için kullanan kişi, zorunlu olarak onu mümkün olduğunca çok miktarda iş üretecek şekilde kullanmak ister. Bu nedenle, hem işçileri arasında en uygun istihdam dağılımını yapmaya hem de onlara icat edebileceği veya satın alabileceği en iyi makineleri sağlamaya çalışır.'

Milletlerin Zenginliği, II: giriş , s.277.

ÜRETİMDE ARTIŞ

'Bir kişi gelirinden tasarruf ettiği her şeyi sermayesine ekler ve ya kendisi ek sayıda üretici eli tutmak için kullanır ya da başka bir kişinin bunu yapmasını sağlar, bunu ona bir faiz karşılığında, yani kârdan bir pay karşılığında ödünç vererek. Bir bireyin sermayesi yalnızca yıllık gelirinden veya yıllık kazançlarından tasarruf ettiği şeyle artırılabildiği gibi, onu oluşturan tüm bireylerin sermayesiyle aynı olan bir toplumun sermayesi de yalnızca aynı şekilde artırılabilir.'

Milletlerin Zenginliği, II:III, s.337.

'Tutumlu bir adam her yıl ne kadar tasarruf ederse, o kadar çok sayıda üretken insana o yıl veya sonraki yıl için geçim kaynağı sağlamakla kalmaz, aynı zamanda bir kamu yoksullar evinin kurucusu gibi, gelecekte de aynı sayıda insanın geçimini sağlayacak sürekli bir fon kurmuş olur.'

Milletlerin Zenginliği, II:III, s.338.

SMİTH'TEN DAHA FAZLA ALINTI

Aksi belirtilmediği sürece, Smith'e yapılan tüm atıflar eserlerinin 1976 Clarendon Press baskısından alınmıştır.

'Üyelerinin çok büyük bir kısmı yoksul ve sefil olan hiçbir toplum kesinlikle gelişemez ve mutlu olamaz.'

Wealth of Nations, I:VIII, s.96

'Akşam yemeğimizi kasabın, biracının veya fırıncının iyiliğinden değil, kendi çıkarlarını gözetmelerinden bekliyoruz.'

Milletlerin Zenginliği, I:II, s.26-27

'Sivil hükümet, mülkiyetin güvenliği için kurulduğu sürece, gerçekte zenginleri fakirlere karşı veya mülkü olanları hiç olmayanlara karşı savunmak için kurulmuştur.'

Milletlerin Zenginliği, V:I.b , s.715

'Suçluya merhamet, masuma zulümdür.'

Ahlaki Duygular Teorisi , II:II, s.88

'Kendi çıkarını (birey) takip ederek , toplumun çıkarını, gerçekten teşvik etmeyi amaçladığı zamandan daha etkili bir şekilde teşvik eder. Kamu yararı için ticaret yapanların pek de iyi bir şey yaptığını görmedim.' Wealth of Nations, IV:II, s.456

'Zenginlere ve güçlülere hayranlık duyma, hatta neredeyse tapınma eğilimi ve yoksul ve aşağılık durumdaki kişileri hor görme veya en azından ihmal etme eğilimi... ahlaki duygularımızın bozulmasının en büyük ve en evrensel nedenidir.'

Ahlaki Duygular Teorisi , I:III, s.61

'Ancak, her zaman hatırlanması gereken şey, alt tabakadan insanların lüks yaşamları ve zorunlu harcamaları değil, vergilendirilmesi gerekenlerdir.'

Milletlerin Zenginliği, V:II. h , s.888

'Hiçbir şey alışılmış neşeden daha zarif değildir.'

Ahlaki Duygular Teorisi , I:II, s.41

'Her şey kendimiz için, başkaları için hiçbir şey, dünyanın her çağında, insanlığın efendilerinin aşağılık düsturu olmuştur.'

Milletlerin Zenginliği, III:IV, s.418

'Bilim, coşku ve hurafenin zehrine karşı en büyük panzehirdir;...'

Milletlerin Zenginliği, V:I.g , s.796

'Her şeyin gerçek bedeli, onu elde etmek isteyen kişiye her şeyin gerçekte maliyeti, onu elde etmenin zahmeti ve sıkıntısıdır.'

Milletlerin Zenginliği, I:V, s.47

'Ancak kâr oranı ... doğal olarak zengin ülkelerde düşük, fakir ülkelerde ise yüksektir ve her zaman en hızlı şekilde iflasa sürüklenen ülkelerde en yüksektir.'
Milletlerin Zenginliği, I:XI .p , s.266

'Başkaları için çok, kendimiz için az şey hissetmek, bencilliğimizi dizginlemek ve iyiliksever duygularımızı tatmin etmek insan doğasının mükemmelliğini oluşturur.'

Ahlaki Duygular Teorisi , I:I, s.25

' [İş adamlarının] çıkarları her zaman bazı açılardan halkın çıkarlarından farklı, hatta zıttır... Bu düzenin getirdiği herhangi bir yeni yasa veya ticaret düzenlemesi önerisi... uzun ve dikkatli bir şekilde incelenmeden... en şüpheli dikkatle... kabul edilmemelidir. Bu, genellikle halkı aldatmak ve hatta ezmekle ilgilenen bir adamlar düzeninden gelir...'

Milletlerin Zenginliği, I:XI .p , s.267

'Yaşamın gereklilikleri fakirlerin büyük harcamalarına neden olur. Yiyecek bulmakta zorluk çekerler ve az gelirlerinin büyük kısmını buna harcarlar. Yaşamın lüksleri ve kibirleri zenginlerin başlıca harcamalarına neden olur; ve muhteşem bir ev sahip oldukları diğer tüm lüksleri ve kibirleri en iyi şekilde süsler ve ortaya çıkarır... Zenginlerin kamu harcamalarına yalnızca gelirlerine oranla değil, aynı zamanda bu orandan biraz daha fazla katkıda bulunmaları çok da mantıksız değildir.' Milletlerin Zenginliği

, V:II .e , s.842

'Her zaman kurtulmanız mümkün olan şeylerden asla şikayet etmeyin.'

Ahlaki Duygular Teorisi , VII:II, s.280

'Zengin insanların büyük çoğunluğu için, zenginliğin başlıca keyfi, zenginlik gösterisinde bulunmaktır.'

Milletlerin Zenginliği, I:XI .c , s.190

'Ancak zenginlerde açgözlülük ve hırs, fakirlerde ise emek nefreti ve anlık rahatlık ve zevk sevgisi, mülkiyete saldırmaya teşvik eden tutkulardır, işleyişlerinde çok daha istikrarlı ve etkilerinde çok daha evrensel olan tutkulardır. Büyük mülkiyetin olduğu her yerde, büyük eşitsizlik vardır. Çok zengin bir adam için, en azından beş yüz fakir olmalı ve birkaç kişinin refahı, çoğunluğun yoksulluğunu varsayar.'

Milletlerin Zenginliği, V:I.b , s.709-710

'Emek ilk fiyattı, her şey için ödenen orijinal satın alma parasıydı. Dünyanın tüm zenginliği başlangıçta altınla veya gümüşle değil, emekle satın alındı.'

Milletlerin Zenginliği, I:V, s.48

'Nerede büyük bir mülkiyet varsa orada büyük bir eşitsizlik vardır. Çok zengin bir adam için en azından beş yüz fakir olmalı ve az sayıdaki kişinin refahı, çoğunluğun yoksulluğunu varsayar. Zenginlerin refahı, genellikle hem yoksulluk tarafından yönlendirilen hem de kıskançlık tarafından kışkırtılan fakirlerin öfkesini harekete geçirir ve onun mülklerine tecavüz ederler.'

Milletlerin Zenginliği, V:I .b , s.709-710

'Eğitimin büyük sırrı kibri uygun nesnelere yöneltmektir.'

Ahlaki Duygular Teorisi , VI:III, s.259

'Her birey, yönetebildiği sermaye için en avantajlı istihdamı bulmak için sürekli olarak çabalar. Aslında, göz önünde bulundurduğu şey kendi avantajıdır, toplumun avantajı değil. Ancak kendi avantajının incelenmesi onu doğal olarak veya daha doğrusu zorunlu olarak toplum için en avantajlı istihdamı tercih etmeye yönlendirir... O sadece kendi kazancını hedefler ve bu durumda, diğer birçok durumda olduğu gibi, görünmez bir el tarafından kendi amacının bir parçası olmayan bir sonucu teşvik etmeye yönlendirilir'

Wealth of Nations, IV:II, s.454-456

'Sistem adamı, tam tersine, kendi kendini beğenmişliğinde çok bilge olmaya meyillidir; ve sıklıkla kendi ideal hükümet planının varsayılan güzelliğine o kadar aşıktır ki, onun herhangi bir kısmından en ufak bir sapmaya tahammül edemez... Büyük bir toplumun farklı üyelerini, elin bir satranç tahtasındaki farklı taşları düzenlediği kadar kolaylıkla

düzenleyebileceğini hayal ediyor gibi görünüyor. İnsan toplumunun büyük satranç tahtasında, her bir parçanın, yasama organının üzerine yerleştirmeyi seçebileceğinden tamamen farklı, kendine özgü bir hareket ilkesine sahip olduğunu düşünmüyor.' Ahlaki

Duygular Teorisi , VI:II, s.233-234

'Kamu yararına ticaret yapanların pek de iyi şeyler yaptığını görmedim.'

Milletlerin Zenginliği, IV:II, s.456

'Bir tüccar, çok yerinde bir şekilde söylenmiştir, mutlaka belirli bir ülkenin vatandaşı olmak zorunda değildir.'

Milletlerin Zenginliği, III:IV, s.426

'Emtia fiyatlarını yükseltirken ücretlerin artışı, basit faizin borç birikiminde yaptığı gibi aynı şekilde işler. Tüccarlarımız ve usta üreticilerimiz, yüksek ücretlerin fiyatı yükseltmesinin ve dolayısıyla hem yurtiçinde hem de yurtdışında mallarının satışını azaltmasının kötü etkilerinden çokça yakınırlar. Yüksek kârların kötü etkileri hakkında hiçbir şey söylemezler. Kendi kazançlarının zararlı etkileri konusunda sessiz kalırlar. Sadece diğer insanların kazançlarından yakınırlar.'

Milletlerin Zenginliği, I:IX, s.115

'Her devletin tebaası, hükümetin desteğine, mümkün olduğunca, kendi yeteneklerine göre, yani devletin koruması altında sırasıyla sahip oldukları gelire göre katkıda bulunmalıdır.'

Milletlerin Zenginliği, V:II .b , s.825

'O, amacının bir parçası olmayan bir sonucu teşvik etmek için görünmez bir el tarafından yönlendiriliyor'

Milletlerin Zenginliği, IV:II, s.456

'Her insan, insan hayatının gerekliliklerinden, rahatlıklarından ve eğlencelerinden yararlanabildiği ölçüde zengin ya da fakirdir.'

Milletlerin Zenginliği, I:V, s.47

'Tüketim, tüm üretimin tek amacı ve hedefidir; ve üreticinin çıkarı, yalnızca tüketicinin çıkarlarını desteklemek için gerekli olduğu ölçüde dikkate alınmalıdır. Bu özdeyiş o kadar açık ki, bunu kanıtlamaya çalışmak saçma olurdu. Ancak, ticari sistemde, tüketicinin çıkarı neredeyse sürekli olarak üreticinin çıkarı uğruna feda edilir; ve tüm endüstri ve ticaretin nihai amacı ve hedefi olarak üretimi değil, tüketimi dikkate alır gibi görünmektedir.'

Wealth of Nations, IV:VIII, s.660

'Herkes böylece alışveriş yaparak yaşar.'

Milletlerin Zenginliği, I:IV, s.37

'Herkesin kendi durumunu iyileştirmek için gösterdiği tekdüze, sürekli ve kesintisiz çaba... hükümetin savurganlığına ve idarenin en büyük hatalarına rağmen, şeylerin doğal ilerlemesini iyileştirme yönünde sürdürmeye yetecek kadar güçlüdür.'

Milletlerin Zenginliği, II:III, s.343

'Mallar para satın almanın yanı sıra birçok başka amaca da hizmet edebilir, ancak para mal satın almanın dışında hiçbir amaca hizmet edemez.'

Milletlerin Zenginliği, IV:I, s.439

'Akşam yemeğimizi kasabın, biracının veya fırıncının iyilikseverliğinden değil, onların kendi çıkarlarından dolayı bekleriz. Kendimizi onların insanlığına değil, öz sevgilerine hitap ederiz ve onlara kendi ihtiyaçlarımızdan değil, avantajlarından bahsederiz. Bir dilenciden başka hiç kimse, esas olarak kendi vatandaşlarının iyilikseverliğine güvenmeyi seçmez.'

Milletlerin Zenginliği, I:II, s.26-27

'Bir bireye veya bir ticaret şirketine verilen bir tekel, ticaret veya üretimdeki bir sırla aynı etkiye sahiptir. Tekelciler, piyasayı sürekli olarak yetersiz stoklayarak, etkili talebi asla tam olarak karşılayamayarak, mallarını doğal fiyatın çok üzerinde satarlar ve ücretlerden veya kârdan oluşsun kazançlarını doğal oranlarının çok üzerinde artırırlar.'

Milletlerin Zenginliği, I:VII, s.78

'Bir dilenciden başka hiç kimse, esas olarak yurttaşlarının iyilikseverliğine güvenmeyi seçmez.'

Milletlerin Zenginliği, I:II, s.27

'Dünya ne tamamen adil bir piyango gördü ne de görecek.'

Milletlerin Zenginliği, I:X .b , s.125

'Herkesin kendi emeğiyle sahip olduğu mülkiyet, diğer tüm mülkiyetlerin asli temeli olduğu gibi, en kutsal ve dokunulmaz olanıdır.'

Milletlerin Zenginliği, I:X .c , s.138

'Sivil hükümet, mülkiyetin güvenliği için kurulduğu sürece, gerçekte zenginleri fakirlere karşı veya bir miktar mülkü olanları hiç mülkü olmayanlara karşı savunmak için kurulmuştur.'

Milletlerin Zenginliği, V:I.b , s.715

'Mısır gereklidir, gümüş ise sadece bir fazlalıktır.'

Milletlerin Zenginliği, I:XI .e , s.210

'Herkesin mümkün olduğunca rahat yaşaması onun çıkarınadır; ve eğer kazancının aynı olması için, çok zahmetli bir görevi yerine getirip getirmemesi önemli değilse, en azından kaba bir şekilde anlaşıldığı şekliyle, ya bu görevi tamamen ihmal etmesi ya da bunu yapmasına izin vermeyecek bir otoriteye tabiyse, bu görevi o otoritenin izin verdiği ölçüde dikkatsiz ve özensiz bir şekilde yerine getirmesi kesinlikle onun çıkarınadır.'

Milletlerin Zenginliği, V:I.f , s.760

'Emek ücretlerinde artışa neden olan şey, ulusal zenginliğin gerçek büyüklüğü değil, sürekli artışıdır. Buna göre, emek ücretleri en zengin ülkelerde değil, en gelişenlerde veya en hızlı zenginleşenlerde en yüksektir. İngiltere, şu anda, Kuzey Amerika'nın herhangi bir yerinden çok daha zengin bir ülkedir. Ancak, emek ücretleri Kuzey Amerika'da İngiltere'nin herhangi bir yerinden çok daha yüksektir.'

Wealth of Nations, I:VIII, s.87

'İnsanlığın yöneticilerinin şiddeti ve adaletsizliği, korkarım ki insan işlerinin doğasının çare bulamayacağı kadim bir kötülüktür.'

Milletlerin Zenginliği, IV:III .c , s.493

'Korku hemen hemen her durumda hükümetin zavallı bir aracıdır ve özellikle bağımsızlık konusunda en ufak bir iddiası olan hiçbir insan topluluğuna karşı asla kullanılmamalıdır.'

Milletlerin Zenginliği, V:I.g , s.798

'Emeğin üretken güçlerindeki en büyük gelişme ve bunun herhangi bir yerde yönetildiği veya uygulandığı beceri, ustalık ve yargının büyük kısmı, işbölümünün etkileri gibi görünüyor.'

Milletlerin Zenginliği, I:I, s.13

'Büyük milletler hiçbir zaman özel kişiler tarafından yoksullaştırılmazlar, ancak bazen kamunun savurganlığı ve kötü yönetimi yüzünden yoksullaşırlar.'

Milletlerin Zenginliği, II:III, s.342.

ADAM SMITH
PANMURE HOUSE

© 2025 Heriot-Watt Üniversitesi

Panmure House, 4 Lochend Close, Edinburgh EH8 8BL adresinde yer almaktadır. Yazışma adresi: Panmure House, c/o Edinburgh Business School, Heriot-Watt University, Edinburgh EH14 4AS.

HERIOT WATT UNIVERSITY | EDINBURGH BUSINESS SCHOOL

Panmure House, Edinburgh Business School, Heriot-Watt Üniversitesi'nin bir holdingidir.
İskoçya'da kayıtlı hayır kurumu numarası SC000278'dir.